

Zatmění v Zimbabwe

Slunce je naší nejbližší hvězdou, zdrojem energie, bez níž by lidstvo nemohlo existovat. Slunce nám dokáže připravit i nádherné a nevšední podívané: podzimní hru barev a stínů, duhu vznášející se nad obzorem, odlesky světelných paprsků na vodní tříšti, červánky nebo dlouhé stíny při západu Slunce. Se Sluncem souvisí i celá řada dalších jevů – noční svítící oblaka, zodiakální světlo nebo polární záře. Ty vznikají interakcí slunečního větru s naší atmosférou. Existuje ještě jeden jev, za kterým se vyplatí cestovat i do vzdálených a exotických krajin – úplné zatmění Slunce. Měsíc zakryje sluneční paprsky, teplota prudce poklesne o několik stupňů, zešeří se a okolní krajina získá kovově modrý nádech. Kolem slunečního kotouče začne být patrná koróna – sluneční atmosféra. Proudění plazmatu ve slunečním okolí se střídají s obrazy blízkých hvězd, které bychom jinak za dne neměli šanci spatřit. Ptáci vystrašeně a zmateně poletují a místní farmáři, netušící výjimečnost okamžiku, zapínají světla traktorů.

U nás v České republice bude nejbližší takové představení až 7. října 2135. A protože se nám nechce tak dlouho čekat, upřádali jsme za touto nevšední podívanou už několik výprav. Jedna z expedic, v roce 2001, mířila do Zimbabwe, malé země v nitru afrického kontinentu. Byli jsme natěšení, mladí a odvážní. Vybaveni pepřovými spreji jsme dorazili do jihoafrického Johannesburgu, odkud nás čekala ještě velmi dlouhá cesta. Jeden z členů výpravy se bál natolik, že usilovně držel lahvičku s pepřákem v pohotovostní poloze v kapse kalhot. Setkání s prvním hloučkem černochů, který se nám snažil pomoci nalézt cestu, udělalo své. Jedno nešikovné stisknutí v kapse v blízkosti intimních partií, citlivých na popáleniny způsobené pepřovou esencí, naši cestu odstartovalo. Záhy jsme pochopili, že kruh domorodců, semknutý kolem naší skupiny, vůbec neznamená, že by si nás chtěli dát k obědu, ale jde o pouhý pokus pomoci těm podivně bledým bytostem, které se řízením osudu vyskytly v jejich domovině. Po dvoudenní cestě jsme dorazili do Lusaky, hlavního města Zimbabwe. Na hranici města jsme našli skvělé místo k pozorování – opuštěné zarostlé hřiště patřící místní univerzitě. Na den D bylo vše připraveno.

Ráno prezident Robert Mugabe prohlásil zatmění za boží zázrak a vyhlásil státní svátek. Když jsme před obědem dorazili na námi vybrané místo, nestačili jsme se divit. Hřiště bylo poseté stánky s občerstvením, párky a alkoholem a všude vyhrávala hlučná hudba. Místní nemuseli v době božího zázraku pracovat a námi vybrané místo se proměnilo v celonárodní veselici. Jen málokterý z obyvatel se zatmění dočkal. Většinu alkohol udolal natolik, že o stěžejní zážitek svého života přišla. Nám se pozorování nakonec vydařilo. Museli jsme si ale vybojovat několik metrů čtverečních pro sebe a tvrdě odhánět družby chtivé davy. Dokonalé počasí, výrazně tvarovaná koróna a několik hvězd spatřených v okolí potmělého slunce za dne nám bylo odměnou.